

Уинстън Чърчил: призив за Съединени европейски щати

Уинстън Чърчил 1874 - 1965

Уинстън Чърчил, бивш армейски офицер, военен кореспондент и министър-председател на Великобритания (1940-1945 г. и 1951-1955 г.), е един от първите, които призовават за създаването на Съединени европейски щати. След Втората световна война той е убеден, че само обединена Европа може да гарантира мира. Целта му е да се премахнат завинаги злини като национализма и подпалването на войни.

Чърчил формулира изводите си, извлечени от уроците на историята, в известната си „Реч пред академичната младеж“, произнесена в университета в Цюрих през 1946 г. „Има средство, което ... след няколко години би направило цяла Европа ... свободна и ... щастлива. То е да се възстанови европейското семейство или колкото е възможно по-голяма част от него със структура, осигуряваща възможност да се живее в мир, сигурност и свобода. Ние трябва да изградим нещо като Съединени европейски щати.“

По този начин движещата сила зад антихитлеристката коалиция става активен защитник на европейската кауза.

Уинстън Чърчил също така си завоюва име като художник и писател: през 1953 г. е удостоен с Нобелова награда за литература.

Ранни години

Уинстън Чърчил е роден на 30 ноември 1874 г. в аристократичното семейство Спенсър-Чърчил на благородниците херцози Марлборо, но майка му е родена в Америка. След детството си, изпълнено с редица преимущества заради неговия произход, Чърчил започва своето образование през 1888 г. в Хароу, престижно лондонско училище за момчета. Той не се оказва добър ученик и поради това училището не му харесва особено.

След завършване на училището през 1893 г. Чърчил прави три опита да издържи приеман изпит за Кралската военна академия „Сандхърст“. След завършването на академията се отдава на военна кариера, като през следващите пет години воюва на три континента, получава четири медала и орден

„За заслуги“, написва пет книги и спечелва депутатско място в парламента - всичко това преди да навърши 26 години.

Политическа кариера

По време на службата си в британската армия Чърчил е също и военен кореспондент. Докато отразява войната с бурите в Южна Африка, той се прочува с бягството си от лагер за военнопленници, а през 1900 г. се връща в Англия, за да се заеме с политическа кариера. Избран е в парламента и заема министерски постове в различни правителства като министър на вътрешните работи и първи лорд на Адмиралтейството (министър на военноморските сили). През 1915 г. е принуден да подаде оставка след провала на военна операция. Чърчил решава отново да се запише

доброволец и поема командването на Шести батальон на кралския шотландски стрелкови полк в окопите във Франция. Когато през 1917 г. е избрано ново правителство, той става министър на въоръженията. През годините до 1929 г. Чърчил заема всички най-важни министерски постове, освен този на министър на външните работи.

Чърчил показва знака на победата по време на реч пред Конгрес на Европа в Хага през 1948 г.

През 1929 г. той се дистанцира от консервативната партия, в която членува. Това е началото на период в живота на Чърчил, известен като „годините в немилост“. Той продължава да пише и е много продуктивен и публикуван автор на статии и книги. Чърчил е сред малкото хора, които много преди началото на Втората световна война забелязват растящата заплаха от Хитлер, и пръв надига глас на тревога.

Втората световна война

През 1939 г. предсказанията на Чърчил се сбъдват и избухва Втората световна война. През 1940 г. той става министър-председател и ръководи Великобритания през трудните военни години, като вдъхва надежда и непоколебимост на британския народ с пламенни речи. Твърдят му отказ да приеме поражение или да преговаря с нацистите вдъхновява съпротивата на британците, особено в началото на войната, когато Великобритания противостои на Хитлер сама. Въпреки това след края на войната Чърчил губи изборите. Не загубва обаче способността си правилно да тълкува развитието на събитията в бъдеще, както доказва с известната си реч във Фултън, Мисури, за заплахата от съветските комунисти, в която използва добре известната фраза за „желязната завеса“.

Съединени европейски щати

През 1946 г. Чърчил произнася друга известна реч в университета в Цюрих, в която се застъпва за идеята за „Съединени европейски щати“, като призовава европейците да обърнат гръб на ужасите на миналото и да погледнат в бъдещето. Той заявява, че Европа не може да си позволи да носи и занаят товара на омразата и отмъщението, породени от раните на миналото, и че първата стъпка за възстановяване на „европейското семейство“ на справедливост, милосърдие и свобода е „да се създаде нещо подобно на Съединени европейски щати“. Само по този начин стотици милиони трудещи се ще могат да си възвърнат простите радости и надежди, за които си струва да се живее“.

Съвет на Европа

С призива си за Съединени европейски щати Чърчил е един от първите, които предлагат европейска интеграция, за да се предотврати повторение на жестокостите през двете световни войни. Той призовава за създаването на Съвет на Европа като първа стъпка. През 1948 г. в Хага се събират 800 представители на всички европейски страни на знаменателен по своята същност Конгрес на Европа, чийто почетен председател е Чърчил.

В резултат на този конгрес на 5 май 1949 г. е създаден Съветът на Европа, на чието първо заседание присъства самият Чърчил. Неговият призив за действие може да се разглежда като тласък за европейската интеграция, както е договорено впоследствие на Конференцията в Месина през 1955 г., която две години по-късно довежда до Римския договор. Чърчил е този, който пръв издига идеята за „европейска армия“, която да защитава континента и да придава известна мощ на европейската дипломатия. По-късно – през 1959 г. – се създава Европейският съд за правата на човека – десетилетие, след като Чърчил за пръв път предлага идеята.

Уинстън Чърчил е не само вдъхновител на народите на Европа като обединяващ фактор в борбата на съюзниците срещу нацизма и фашизма, но и впоследствие се превръща в движеща сила на европейската интеграция и в активен застъпник за нейната кауза.